

ଶିଳ୍ପସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କରେ ପେଟ୍ କୋକ ଏବଂ ଫର୍ବ୍ସ୍ ଟୈଲର ବ୍ୟବହାର

Posted On: 22 DEC 2017 6:50PM by PIB Bhubaneswar

ଆଇଆଇଟି କାନପୁର ଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁସାରେ ଶୀତଦିନରେ ଦିଲ୍ଲୀରେ ସୂକ୍ଷ୍ମ ହେଉଥିବା ମାତ୍ରାଧିକ ପ୍ରଦୂଷଣର ଉଚ୍ଚ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି- ଗୌଣ ପାର୍ଟିକିଲ୍ (25-30%), ଯାନବାହନ (20-25%), ବାୟୋମାସ୍ ଜଳା (17-26%), ପୌର କଠିନ ବର୍ଯ୍ୟ ଜଳନ (9-8%) ଏବଂ ସଡ଼କଗୁଡ଼ିକରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଧୂଳିକଣା । ସେହିଭଳି ଗ୍ରୀଷ୍ମଦିନେ ସୂକ୍ଷ୍ମ ହେଉଥିବା ପ୍ରଦୂଷଣର ପ୍ରମୁଖ ଉତ୍ସଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି- କୋଇଲା ଏବଂ ଉଡ଼ିଆ ପାଉଁଶ (37-26%), ମୃତ୍ତିକା ଓ ସଡ଼କ ଧୂଳି (26-27%), ଗୌଣ ପାର୍ଟିକିଲ୍ (10-15%) ବାୟୋମାସ୍ ଜଳା (7-12%), ଯାନବାହନ ଚଳାଚଳ (6-9%) ଏବଂ ପୌର କଠିନ ବର୍ଯ୍ୟ ଜଳନ (8-7%) । ଶିଳ୍ପସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କରେ ଯେଉଁ ପେଟ୍ କୋକ୍ ଏବଂ ଫର୍ବ୍ସ୍ ଟୈଲ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଛି ତାହା ସଲଫର୍ ଡାଇଅକ୍ସାଇଡ୍ (SO2) ଏବଂ ଗୌଣ ସଲଫେଟ୍ ପାର୍ଟିକୁଲେଟ୍ ଉତ୍ପନ୍ନ କରିବାରେ ସହାୟକ ହେଉଛି ଯାହାକି ଦିଲ୍ଲୀରେ ଶୀତଦିନେ PM10 ସାନ୍ଦ୍ରତା ବୃଦ୍ଧିକୁ 4.5ଠାରୁ 15.3% ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଦିନେ 4.7 ଠାରୁ 7% ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧିରେ ବିଶେଷ ଭାବେ ସହାୟକ ହେଉଛି । ଏହି କାରଣରୁ PM2.5 ର ମାତ୍ରା ଶୀତଦିନେ 8 ରୁ 21% ଏବଂ ଖରାଦିନେ 7.6 ରୁ 12.5% ହେଉଛି । ତେବେ ଦିଲ୍ଲୀରେ SO2 ର ମାତ୍ରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାନ ମଧ୍ୟରେ ରହୁଛି । କିନ୍ତୁ ପାର୍ଟିକୁଲେଟ୍ ଉପାଦାନ ବିଶେଷ କରି ଶୀତ ତଥା ଗ୍ରୀଷ୍ମଦିନେ ଯଥେଷ୍ଟ ମାତ୍ରାରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଛି ବୋଲି ଏହି ରିପୋର୍ଟରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସୁପ୍ରିମକୋର୍ଟ ଦିଲ୍ଲୀ- କାତୀୟ ରାଜଧାନୀ କ୍ଷେତ୍ର (NCR)ରେ ପେଟ୍ କୋକ୍ ଏବଂ ଫର୍ବ୍ସ୍ ଟୈଲ ବ୍ୟବହାରକୁ 24.10.2017 ତାରିଖ ଦିନ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷିଦ୍ଧ କରିବା ସକାଶେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଜାରି କରିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ନିକଟରେ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି, ଏହାର ପ୍ରଭାବକୁ ଏବେ ସୁଦ୍ଧା ଆକଳନ କରାଯାଇପାରିନାହିଁ । ବିଭିନ୍ନ କିଷମର ଶିଳ୍ପସଂସ୍ଥା ଯଥା ସିମେଣ୍ଟ, ଥର୍ମାଲ ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର, ସାର, ଟ୍ୟୁବିଙ୍ଗ୍ ଏସିଡ୍, ଚୂନଭାଟି, ସେରାମିକ୍, କାଚ, ପାଉଁଶରୀ, ରିହ୍ଟିଂ ଫର୍ବ୍ସ୍, କାଲସିଅମ୍ କାର୍ବାଇଡ୍, ଆଲୁମିନିଅମ୍, ବଏଲର ଭିତ୍ତିକ ଶିଳ୍ପସଂସ୍ଥା ଆଦି ବହୁଳ ଭାବେ ପେଟ୍ କୋକ୍ ଏବଂ ଫର୍ବ୍ସ୍ ଟୈଲ ଇନ୍ଦନ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରିଥାନ୍ତି । ବାୟୁ (ନିରାକରଣ ଓ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଆଇନ, 1981 ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାବରଣ (ସୁରକ୍ଷା) ଆଇନ, 1986 ଅନୁସାରେ, ସଂପୃକ୍ତ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏହାର ମନିଟରିଂ ତଥା ଯଥାଯଥ ଭାବେ ନିୟମକୁ ପାଳନ କରିବା କାର୍ଯ୍ୟ ତଦାରଖ କରାଯାଇଥାଏ ।

ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗର ଶିଳ୍ପସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାବରଣ ମାନ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସକାଶେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରାଯାଇଛି ଏବଂ ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁମାନେ ପେଟ୍ରୋଲିୟମ୍ ଏବଂ ପେଟ୍ କୋକ୍ ଓ ଫର୍ବ୍ସ୍ ଟୈଲ ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ବାୟୁ (ପ୍ରଦୂଷଣ ନିରୋଧ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଆଇନ, 1981 ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାବରଣ (ସୁରକ୍ଷା) ଆଇନ, 1986 ଅନୁସାରେ, ବଡ଼ ବଡ଼ ଶିଳ୍ପସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କୁ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯାଇଛି । ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗର ଶିଳ୍ପସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କୁ ପର୍ଯ୍ୟାବରଣ ମାନ ରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରାଯିବା ଏକ କ୍ରମିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା । ଅଗୋଧିତ ଟୈଲର ଏକ ବର୍ଯ୍ୟ ରୂପେ ପେଟ୍ରୋଲିୟମ୍ କୋକ୍ ଅଥବା ପେଟ୍ କୋକ୍ ଏବଂ ଫର୍ବ୍ସ୍ ଟୈଲ ଉତ୍ପାଦିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହାକୁ ବିଭିନ୍ନ ଶିଳ୍ପସଂସ୍ଥା ଏବଂ ବଏଲରମାନେ ଇନ୍ଦନ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରିଥାନ୍ତି । ଏହାର ବ୍ୟବହାର ନିଷିଦ୍ଧ କରିବା ସକାଶେ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ପକ୍ଷରୁ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଠାରୁ ପରାମର୍ଶ/ବିରୋଧଭାଷ ଜନିତ ମତାମତ ଆହ୍ଵାନ କରାଯାଇଛି ଯାହା ବିଜ୍ଞପ୍ତି ସଂଖ୍ୟା S.O.No.1343 (E) ତା 25/10/2017ରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି । ସେଥିରେ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଆଲ୍ ବଏଲରରେ ପେଟ୍ କୋକ୍ ଏବଂ ପେଟ୍ କୋକ୍ ବ୍ଲେଣ୍ଡ ବ୍ୟବହାର ଦ୍ଵାରା ବାହାରୁଥିବା SO2 ଏବଂ ନିଷ୍କର ମାନ ସଂପର୍କରେ ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ ରହିଛି ।

ତେବେ ପେଟ୍ କୋକ୍ ଏବଂ ଫର୍ବ୍ସ୍ ଟୈଲକୁ ସାରା ଦେଶରେ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଶିଳ୍ପ ସେକ୍ଟରରେ ନିଷିଦ୍ଧ କରିବା ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ପ୍ରସ୍ତାବ ନାହିଁ । କେନ୍ଦ୍ର ପର୍ଯ୍ୟାବରଣ, ଜଙ୍ଗଲ ଓ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଡ଼କ୍ଟର ମହେଶ୍ ଶର୍ମା ଆଜି ଲୋକସଭାରେ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନର ଲିଖିତ ଉତ୍ତର ରଖି ଏହି ବିଷୟ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

*****

(Release ID: 1515099) Visitor Counter : 3

